

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Чернилявського ЗЗСО І-ІІІ

ступенів імені Теодора Перуна

№ 136 від 30.08. 2024

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІ СТУПЕНЯ (НУШ)

Чернилявського закладу загальної середньої освіти

І - ІІІ ступенів імені Теодора Перуна

Яворівської міської ради Львівської області

на 2024/2025 навчальний рік

Загальні положення

Освітня програма Чернілявського ЗЗСО I-III ступені імені Теодора Перуна Яворівської міської ради Львівської області на 2024/2025 навчальний рік розроблена відповідно Закону України «Про освіту» (ч.4,ст.7, ст.33), Закону України «Про повну загальну середню освіту» (ч.9,ст.5, ст. 11.), Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р - <https://cutt.ly/OyA9z5p>), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898, Наказу МОН України «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» від 09.08.2024 №1120, Наказу МОН від 12.07.2021 № 795 та Наказу МОН від 14.08.2024 № 1138 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти».

Освітня програма враховує Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314 (додаток 2), Порядок поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016).

Освітня програма для 5-7-х класів ґрунтується на визначеній Законом України «Про освіту» меті повної загальної середньої освіти, що передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів, спланованих і організованих для досягнення учнями визначених результатів навчання.

Освітня програма визначає:

- деталізований опис компетентностей учнів;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між галузями знань та навчальними предметами за роками навчання, послідовність їх вивчення;
- форми організації освітнього процесу;
- деталізований опис інструментарію формувального (поточного) оцінювання;
- перелік і пропонований зміст освітніх галузей;
- логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм з урахуванням вимог до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти згідно з Державним стандартом освіти.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;

- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою;
- математична компетентність;
- компетентність в галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності;
- культурна компетентність;
- фінансова грамотність.

Для формування ключових і предметних компетентностей у зміст кожного предмету закладено наскрізні змістові лінії: **«Екологічна безпека та сталий розвиток»**, **«Громадянська відповідальність»**, **«Здоров'я і безпека»**, **«Підприємливість та фінансова грамотність»**.

Призначення наскрізних інтегрованих змістових ліній – формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння з різних предметів у реальних життєвих ситуаціях або виконання практичних завдань наближених до життя.

Результатом вивчення наскрізних змістових ліній є процес формування ключових компетентностей, які характеризуються доповненням учнівського досвіду з урахуванням їхніх природних нахилів та здібностей, професійних намірів, наявних готових знань з різних предметів.

Змістова лінія **«Екологічна безпека та сталий розвиток»** націлена на формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.

«Громадянська відповідальність» націлена на формування відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, а також важливість національної ініціативи; спирається у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку держави.

Вивченням питань, що належать до змістової лінії **«Здоров'я і безпека»** прагнуть сформуванню учня як духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінного члена суспільства, який здатний дотримуватися здорового способу життя і формувати безпечне життєве середовище.

Змістова лінія **«Підприємливість та фінансова грамотність»** націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).

Проектно-технологічна компетентність – це здатність учня застосовувати знання, уміння, навички у процесі проектно-технологічної діяльності учнів для виготовлення виробу (або надання послуги) від творчого задуму до його втілення у готовий продукт (послугу) за обраною технологією.

Навчальний процес зорієнтований на кінцевий результат у вигляді очікуваних результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли

результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою (додаток до Типової освітньої програми для 5-9 класів ЗЗСО)

5 клас

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	мінімальне	максимальне
Мовно-літературна	на тиждень	10	13
	на рік	350	455
Математична	на тиждень	4	6
	на рік	140	210
Природнича	на тиждень	1,5	3
	на рік	52,5	105
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1	3
	на рік	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	1	2
	на рік	35	70
Технологічна	на тиждень	1	3
	на рік	35	105
Інформатична	на тиждень	1	2
	на рік	35	70
Мистецька	на тиждень	1	3
	на рік	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	7,5	
	на рік	262,5	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31	
	на рік	1085	
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	28	
	на рік	980	

6 клас

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	мінімальне	максимальне
Мовно-літературна	на тиждень	10	13
	на рік	350	455
Математична	на тиждень	4	6
	на рік	140	210
Природнича	на тиждень	2	5
	на рік	70	175
Соціальна і	на тиждень	1	3

здоров'язбережувальна	на рік	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	1,5	3
	на рік	52,5	105
Технологічна	на тиждень	1	3
	на рік	35	105
Інформатична	на тиждень	1	2
	на рік	35	70
Мистецька	на тиждень	1	3
	на рік	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	9,5	
	на рік	332,5	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	34	
	на рік	1190	
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	31	
	на рік	1085	

7 клас

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	мінімальне	максимальне
Мовно-літературна	на тиждень	9	12
	на рік	315	420
Математична	на тиждень	4	6
	на рік	140	210
Природнична	на тиждень	7	9
	на рік	245	315
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1	3
	на рік	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	1,5	3
	на рік	52,5	105
Технологічна	на тиждень	1	2
	на рік	35	70
Інформатична	на тиждень	1	2
	на рік	35	70
Мистецька	на тиждень	1	3
	на рік	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	6,5	
	на рік	227,5	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	35	
	на рік	1225	
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	32	
	на рік	1120	

Навчальний план 5-6 класи

Інтегрований курс	Предмет	Індекс галузі	5 клас	6 клас
Інтегрований курс літератур	Українська мова	МОВ	4,5	4,5
	Українська література	МОВ	2	2
	Зарубіжна література	МОВ	1,5	1,5

Треба обрати мову -->	Англійська мова	МОВ	3,5	3,5
		МОВ		
	Математика	МАО	5	5
	Алгебра	МАО		
	Геометрія	МАО		
Інтегрований курс природничої освітньої галузі (без географії)	<--Треба обрати інтегрований курс	ПРО	2	2
	Географія	ПРО		2
Інтегрований курс соціальної та здоров'язбережної галузі		СЗО	1	1
	Вступ до історії України та громадянської освіти	ГЮ	1	
Інтегрований курс історії України та громадянської освіти	Історія України.	ГЮ		2,5
	Всесвітня історія	ГЮ		
	Громадянська освіта	ГЮ		
	Інформатика	ІФО	1,5	1
	Технології	ТЕО	2	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	МИО	1	1
	Образотворче мистецтво	МИО	1	1
	Фізична культура	ФЮ	3	3
Усього			29	32
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами			2	2
Міжгалузеві інтегровані курси			0	0
	Робототехніка		0	0
	STEM		0	0
	Драматургія і театр		0	0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)			31	34
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня			28	31

Навчальний план 7 клас

Галузь	Інтегровані курси (внутрішньогалузеві)	Предмети	Індекс освітньої галузі	7 клас
Мовно-літературна	Інтегрований мовно-літературний курс	Українська мова	МОВ	3
	Інтегрований курс літератур	Українська література	МОВ	3,5
		Зарубіжна література	МОВ	
			Англійська мова	МОВ
Друга іноземна			МОВ	
Математична		Алгебра	МАО	3
		Геометрія	МАО	2
Природнича	Інтегрований курс природничої освітньої галузі	Біологія	ПРО	2,5
		Географія	ПРО	2
		Фізика	ПРО	2
		Хімія	ПРО	1,5
Соціальна та здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної та здоров'язбережної галузі		СЗО	1
		Підприємництво та фінансова	СЗО	

		грамотність		
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії України та громадянської освіти	Історія України	ГІО	1,5
		Громадянська освіта	ГІО	
		Всесвітня історія	ГІО	1
		Правознавство	ГІО	
Технологічна		Технології	ТЕО	1
Інформатична		Інформатика	ІФО	2
Мистецька	Інтегрований курс мистецтва	Образотворче мистецтво	МІО	1
		Музичне мистецтво	МІО	1
Фізична культура		Фізична культура	ФІО	3
Усього				
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами				1
Міжгалузеві інтегровані курси				0
	Робототехніка			0
	STEM			0
	Драматургія і театр			0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)				35
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня				32

Річний навчальний план 5-го класу

Галузь	Інтегрований курс	Предмет	Індекс галузі	5 клас
Мовно-літературна	Інтегрований курс літератур	Українська мова	МОВ	4,5
		Українська література	МОВ	2
		Зарубіжна література	МОВ	1,5
		Англійська мова	МОВ	3,5
			МОВ	0
Математична		Математика	МАО	5
Природнича	Пізнаємо природу		ПРО	2
			ПРО	0
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут		СЗО	1
Громадянська та історична		Вступ до історії України та громадянської освіти	ГІО	1
		Історія України. Всесвітня історія	ГІО	0
Інформатична		Інформатика	ІФО	1,5
Технологічна		Технології	ТЕО	2
Мистецька	Мистецтво	Музичне мистецтво	МІО	1
		Образотворче мистецтво	МІО	1
Фізична культура		Фізична культура	ФІО	3
Усього				29
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами				2
Курси за вибором (факультативи) (фінансова грамотність, основи християнської етики)				2
Міжгалузеві інтегровані курси				0
	Робототехніка			0
	STEM			0

	Драматургія і театр	0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		31
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		28

Річний навчальний план 6-го класу

Галузь	Інтегрований курс	Предмет	Індекс галузі	6 клас
Мовно-літературна	Інтегрований курс літератур	Українська мова	МОВ	4,5
		Українська література	МОВ	2
		Зарубіжна література	МОВ	1,5
		Англійська мова	МОВ	3,5
				МОВ
Математична		Математика	МАО	5
Природнича	Пізнаємо природу		ПРО	2
		Географія	ПРО	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут		СЗО	1
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	Історія України.	ГІО	2,5
		Всесвітня історія	ГІО	
		Громадянська освіта	ГІО	
Інформатична		Інформатика	ІФО	1
Технологічна		Технології	ТЕО	2
Мистецька	Мистецтво	Музичне мистецтво	МІО	1
		Образотворче мистецтво	МІО	1
Фізична культура		Фізична культура	ФІО	3
Усього				32
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами				1
Курси за вибором (факультативи) (основи християнської етики)				1
Індивідуальні чи групові заняття (англійська мова -0,5 год.; зарубіжна література – 0,5 год.)				1
Міжгалузеві інтегровані курси				0
		Робототехніка		0
		STEM		0
		Драматургія і театр		0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)				34
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня				31

Річний навчальний план 7-го класу

Галузь	Інтегрований курс	Предмет	Індекс галузі	7 клас
Мовно-літературна		Українська мова	МОВ	3
	Інтегрований курс літератур	Українська література	МОВ	3,5
		Зарубіжна література	МОВ	
		Англійська мова	МОВ	3,5
				МОВ
Математична		Алгебра	МАО	3
		Геометрія	МАО	2
Природнича		Біологія	ПРО	2,5

		Географія	ПРО	2
		Хімія	ПРО	1,5
		Фізика	ПРО	2
Соціальна і здоров'язберезувальна	Здоров'я, безпека та добробут		СЗО	1
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії України та громадянської освіти	Історія України	ГІО	1,5
		Громадянська освіта	ГІО	
		Всесвітня історія	ГІО	1
Інформатична		Інформатика	ІФО	2
Технологічна		Технології	ТЕО	1
Мистецька	Мистецтво	Музичне мистецтво	МІО	1
		Образотворче мистецтво	МІО	1
Фізична культура		Фізична культура	ФІО	3
Усього				34
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами				
Курси за вибором (факультативи) (основи християнської етики)				1
Міжгалузеві інтегровані курси				0
		Робототехніка		0
		STEM		0
		Драматургія і театр		0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)				35
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня				32

Моделні навчальні програми на 5 клас

Освітній компонент	Назва програми
Українська мова	Українська мова 5-6 кл. Заболотний та ін.
Українська література	Українська література 5-6 кл. Архипова, Січкара, Шило.
Зарубіжна література	Зарубіжна література 5-6 кл. Ніколенко та ін.
Інтегрований курс літератур	
Англійська мова	Іноземна мова 5-9 кл. Редько та ін.
Математика	Математика 5-6 кл. Істер.
Пізнаємо природу	Пізнаємо природу 5-6 кл. Біда та ін.
Здоров'я, безпека та добробут	Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Шиян О. та інші
Вступ до історії України та громадянської освіти	
Досліджуємо історію і суспільство	Досліджуємо історію і суспільство 5-6 кл. Васильків та ін.
Інформатика	Інформатика 5-6 кл. Пасічник, Чернікова.
Технології	Технології 5-6 кл. Кільдеров та ін.
Музичне мистецтво	
Образотворче мистецтво	
Мистецтво	Мистецтво 5-6 кл. (інтегрований курс) Кондратова.
Фізична культура	Фізична культура. 5-6 кл. Педан та ін.

Модельні навчальні програми на 6 клас

Освітній компонент	Назва програми
Українська мова	Українська мова 5-6 кл. Заболотний та ін.
Українська література	Українська література 5-6 кл. Архипова, Січкара, Шило.
Зарубіжна література	Зарубіжна література 5-6 кл. Ніколенко та ін.
Інтегрований курс літератур	
Англійська мова	Іноземна мова 5-9 кл. Редько та ін.
Математика	Математика 5-6 кл. Істер.
Пізнаємо природу	Пізнаємо природу 5-6 кл. Біда та ін.
Географія	Географія 6-9 клас Запотоцький та інші
Здоров'я, безпека та добробут	Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Шиян О. та інші
Вступ до історії України та громадянської освіти	
Досліджуємо історію і суспільство	Досліджуємо історію і суспільство 5-6 кл. Васильків та ін.
Інформатика	Інформатика 5-6 кл. Пасічник, Чернікова.
Технології	Технології 5-6 кл. Кільдеров та ін.
Музичне мистецтво	
Образотворче мистецтво	
Мистецтво	Мистецтво 5-6 кл. (інтегрований курс) Кондратова.
Фізична культура	Фізична культура. 5-6 кл. Педан та ін.

Модельні навчальні програми на 7 клас

Освітній компонент	Назва програми
Українська мова	Українська мова 7-9 кл. Заболотний та інші
Українська література	Інтегрований курс літератур (української і зарубіжної) 7-9 кл. Ніколенко О.М. та інші
Зарубіжна література	
Англійська мова	Іноземна мова 7-9 кл. Редько та інші
Алгебра	Алгебра 7-9 кл. Істер О.С.
Геометрія	Геометрія 7-9 кл. Істер О.С.
Географія	Географія 6-9 клас Запотоцький та інші
Біологія	Біологія 7-9 клас Балан П.Г. та інші
Хімія	Хімія 7-9 кл. Григорович О.В.
Фізика	Фізика 7-9 кл. Максимович З. Ю. та інші
Здоров'я, безпека та добробут	Здоров'я, безпека та добробут 7-9 кл. Шиян О. та інші
Історія України	Історія України 7-9 кл. Бурлака О.В. та інші
Всесвітня історія	Всесвітня історія 7-9 кл. Пометун О.І. та інші
Інформатика	Інформатика 7-9 кл. Пасічник О.В., Козак Л. З., Ворожбит А. В.
Технології	Технології. 7-9 кл. Ходзицька І. Ю. та інші
Мистецтво	Мистецтво 7-9 кл. (інтегрований курс) Кондратова Л.Г.
Фізична культура	Фізична культура. 5-9 кл. Баженков С.В. та інші

5 клас – курс за вибором «Фінансово-грамотний споживач». Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з економіки Науково-методичної ради з питань освіти МОН України лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 29.05.2015 № 14/1/12-Г-328

-5 - 7 класи – «Основи християнської етики. 1-11 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Сохань Г.С., Гусаков І.М., Гусак М.Є., Пономарьова М.С., Кушнір

I.M.) «Схвалено для використання в освітньому процесі» (Рішення експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та предметів морального спрямування від 21.07.2022 (протокол № 6)) Реєстрація в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №№2.0039-2022, 3.0313-2022, 4.0030-2022

Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Застосовуються технології дистанційного та/або змішаного, оф-лайн, он-лайн навчання!!!

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, заняття у STEM-лабораторії, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-казка, урок – подорож, урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться **навчально-практичні заняття**. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. **Практичне заняття** - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). **Оглядова конференція** повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує **навчально-практичне заняття**. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити **заняття в малих групах**, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно **знімати та монтувати відеофільми** (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками. З метою належної організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти формуються класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною формою здобуття освіти, з навчанням державною мовою.

Річний план оцінювання навчального поступу здобувачів освіти Чернильського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів імені Теодора Перуна

Правила оцінювання ґрунтуються на загальних принципах та нормативних державних вимогах щодо оцінювання.

Для 5-9 го класів НУШ в Україні є такий нормативний документ: Наказ МОН № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».

На підставі загальних засад щодо оцінювання та власної культури оцінювання заклад освіти визначає правила та процедури оцінювання. Вони стосуються ключових питань щодо оцінювання навчальних досягнень учнів:

що оцінюємо? коли відбувається оцінювання? хто оцінює? як оцінювати?

Формувальне оцінювання відбувається постійно, це — невіддільний компонент процесу навчання.

Водночас учитель сам для себе встановлює правила:

- як спостерігати за поведінкою дітей та як узагальнювати результати спостережень;
- які види робіт зберігати в учнівському портфолію, як аналізувати навчальний поступ за результатами портфолію, як його фіксувати.

Вчитель визначає шкалу та способи і час проведення само- та взаємооцінювання учнів. Ці види оцінювання можуть використовуватися щодня, під час підсумкового оцінювання.

Коли і як проводити спільні зустрічі з учнями та їхніми батьками щодо результатів навчання їхніх дітей, учитель визначає самостійно.

Кількість підсумкових робіт, час їх проведення учитель також встановлює самостійно, виходячи із загальних рекомендацій.

Батьки надають зворотний зв'язок учителеві щодо оцінювання певних наскрізних умінь та ключових компетентностей учня / учениці.

До оцінювання наскрізних умінь може долучатися практичний психолог

Дата	Заклад освіти	Учитель	Учні	Батьки
Серпень	Затверджується річний план оцінювання на педагогічній раді	Складає план оцінювання учнів відповідно до календарно-тематичного планування Визначає: Що буде у портфолію, як і коли його аналізувати? Як буде проводитись спостереження за поведінкою учнів? Які ТДР буде проводити? Як і коли проводити самооцінювання і взаємооцінювання учнів? Як проводити діагностичне, формувальне, підсумкове оцінювання? Як часто і коли плануються індивідуальні зустрічі з учнями і		

		батьками?		
До 9 вересня	Адміністрація повідомляє всім учасникам освітнього процесу практику оцінювання закладу освіти та оприлюднює на сайті закладу	Учитель організовує роботу, щоб встановити цілі навчання для кожного учня, планує достатню кількість різних форм оцінювання в класі протягом усього навчального року Складає і здає план оцінювання на 1 семестр разом з календарно-тематичним планом. Цілі, які поставили учні, показують батькам або особам, що їх замінюють, і збирають коментарі.	Разом з вчителем, встановлює цілі навчання на 1 семестр.	Батьки / особи, що їх замінюють отримують інформацію про перебіг навчання учнів
Вересень 12-23	Найважливіші питання навчального року, що стосуються всього закладу освіти, обговорюємо на зборах голів батьківських комітетів	У 5-му класі на батьківських зборах учитель презентує: цілі й зміст оцінювання з усіх предметів на навчальний рік\семестр; методи оцінювання; критерії оцінювання учнів 5 класу; обговорює портфоліо тощо		Беруть участь у шкільних та батьківських зборах класу. З'ясовують, які методи оцінювання використовує учитель і що очікують від учнів протягом навчального року. Зокрема, батькам учнів 5 класу надається інформація про критерії оцінювання за рівнями.
До 21 жовтня	Психолог проводить діагностику рівня шкільної адаптації учнів 5-х класів	Вчителі, які працюють у 5 класі просять своїх учнів заповнити листки самооцінювання.		За потреби консультація психолога стосовно адаптації учнів 5-го класу та обговорення проблем, які виникають під час навчання у окремих учнів
Жовтень	Учитель української мови просить своїх учнів заповнити листки самооцінювання.	Отримує від психолога і аналізує інформацію про рівень адаптації учнів 5-го класу, отримує від учнів листки самооцінювання Учитель розглядає заходи підтримки навчання, щоб покращити навчання учнів	Учні, щоб покращити навчання розглядають заходи підтримки навчання	Заходи підтримки учнів розглядають спільно з батьками
Грудень-січень		Проходить підсумкове оцінювання. Використовують спеціальні форми, які узгодили вчителі. Вчитель запрошує батьків та учнів на обговорення	Учні дають Свідоцтво досягнень, заповнений	Ознайомлюються з результатами досягнень(Щод

		результатів оцінювання. Вивчають успішність, компетентність, навички роботи та поведінку учнів. Встановлюють цілі навчання на 2 семестр.	листок самооцінювання та анкету батькам для ознайомлення і підписання.	енник, характеристика, лист, тощо), листком самооцінювання і підписують його та заповнюють анкету Відвідують індивідуальну зустріч з вчителем переглядають портфоліо
Січень	Засідання перехідного етапу, обговорення проблемних питань на шкільних методичних об'єднаннях	Аналізує анкети батьків Коригує річний план оцінювання на 2 семестр Складає і здає план на 2 семестр план оцінювання разом з календарно-тематичним планом.		
Лютий		Проходить формувальне та поточне оцінювання. Використовують спеціальні форми, які узгодили вчителі.		
Березень		Проходить формувальне та поточне оцінювання. Використовують спеціальні форми, які узгодили вчителі.		
Квітень-травень	Проводиться моніторингові дослідження для 5-го класу	Вивчається досягнення поставлених у січні цілей. Учитель дає зворотний зв'язок з рекомендаціями учням	Обговорення поставлених цілей	Отримують зворотний зв'язок про перебіг навчання учнів. За потреби батьків запрошують на зустріч, на якій учням 5-го класу надають зворотний зв'язок з рекомендаціями
Травень-червень	Вчителі завершують оцінювання за навчальний рік і ставлять оцінки (з усіх предметів). Звіт за навчальний рік видають в останній день навчального року	Проходить підсумкове оцінювання. Використовують спеціальні форми, які узгодили вчителі. Вчитель запрошує батьків та учнів на обговорення результатів оцінювання. Вивчають успішність, компетентність, навички роботи та поведінку учнів. Підводяться підсумки Надсилає батькам повідомлення стосовно оцінок за навчальний рік Свідоцтво досягнень	Самооцінювання Зворотний зв'язок	Підписують Свідоцтво досягнень за навчальний рік За потреби переглядають портфоліо

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-7 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення

Опис інструментарію оцінювання

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання. В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти поточне формувальне оцінювання (оцінювання для навчання) та підсумкове оцінювання (семестрове, річне). Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Поточне формувальне оцінювання

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року.

Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному.

Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально.

Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам). Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формувальному оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу.

Необхідно позначати особливо виражені наскрізні вміння учня/учениці, зокрема, вияв інтересу до навчання, розуміння прочитаного, вміння висловлювати власну думку, критично та системно мислити, логічно обґрунтовувати власну позицію, діяти творчо, вияв ініціативи у процесі навчання, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими з метою заохочення подальшого розвитку відповідних умінь.

Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;

- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне і підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб, адаптуючи до них процес навчання. Воно оцінює процес навчання учнів, а не результат та дає змогу уникнути негативних моментів у навчанні, індивідуалізувати освітній процес, підвищити навчальну мотивацію й самостійність учнів.

Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу.

Формувальне оцінювання є постійне і найменше пов'язане з балами.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель / учителька встановлює самостійно.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями, з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр вчитель / учителька може запропонувати учнівству:

1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; 2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед здобувачами освіти, та коригування освітнього процесу

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти.

Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок.

Річна оцінка НЕ обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для її визначення потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня / учениці протягом року (формувальне оцінювання).

Річне оцінювання також може бути скоригованим

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень (далі — Свідоцтво).

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної

підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку. Результати ДПА фіксують у класному журналі та додатку до Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях. Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.

Згідно з Рекомендаціями щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти семестрове оцінювання передбачає оцінювання груп загальних результатів за критеріями, що наведені в Додатках 1 та 2 до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти (далі Рекомендації. Наказ МОН України №1093 від 02.08.2024). На підставі оцінок за окремі групи результатів виставляють загальну оцінку результатів навчання за семестр. Оцінки за окремі групи результатів і загальну оцінку за семестр виставляють у класний журнал і свідоцтво досягнень. Річне оцінювання здійснюють на підставі загальних оцінок за перший і другий семестри.

Підсумкове оцінювання здійснюють із урахуванням Критеріїв оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, що затверджені наказом МОН від 02.08.2024 № 1093 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvanniarezultativ-navchannia>).

Мовно-літературна галузь

(українська мова, українська література, зарубіжна література, інтегрований курс літератур для учнів 5–7 класів)

Основними видами оцінювання є формувальне, підсумкове. Формувальне оцінювання, або оцінювання в процесі навчання, передбачає використання різних форм (самооцінювання, взаємооцінювання (оцінювання роботи в групах/парах, під час захисту проєктів), оцінювання вчителем/вчителькою з використанням карток, піктограм, вікторин, інтелект-карт, шкалювання тощо), що спрямовують на відстеження особистісного розвитку учнівства. Окремі завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційованими. Завдання для оцінювання добирають так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнень учнями обов'язкових результатів навчання певної групи результатів (далі – ГР) мовно-літературної освітньої галузі, а саме: взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях (ГР 1); сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду (ГР 2); висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови (ГР 3); дослідження індивідуального

мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу (ГР 4).

Підсумкове оцінювання має на меті оцінити досягнення очікуваних результатів навчання. Здійснюють його періодично. Кількість підсумкових робіт встановлює вчитель / учителька самостійно. Підсумкові роботи можуть охоплювати один, декілька або всі групи результатів мовно-літературної освітньої галузі, визначених у Державному стандарті базової середньої освіти.

Ведення зошитів оцінюють від 1 до 12 балів щомісяця протягом семестру. Під час перевірки зошитів ураховують наявність різних видів робіт, грамотність, охайність, уміння правильно оформити роботу. У разі відсутності учня на уроках протягом місяця в стовпці за ведення зошита зазначаємо «н/о» (немає оцінки). Під час підсумкового оцінювання результати перевірки робочих зошитів не враховують.

Вивчення текстів напам'ять з української літератури та зарубіжної літератури не є обов'язковою формою роботи (вимога робити запис про результати перевірки вивчення учнями творів напам'ять із подальшим виставленням оцінок у журналі в стовпці без дати, відповідно, також відсутня).

З української мови фронтально оцінюють диктант, письмовий переказ і письмовий твір (навчальні чи контрольні види робіт), мовні знання й уміння, запис яких здійснюють на сторінці класного журналу «Зміст уроку». Індивідуальне оцінювання говоріння і читання здійснюємо в межах поточного оцінювання учнівства. Для цих видів діяльності не потрібно відводити окремих уроків, визначати окремий стовпець без дати на сторінці класного журналу «Облік навчальних досягнень». Перевірку мовних знань і вмінь здійснюють за допомогою завдань (наприклад, тестів), визначених учителем / учителькою залежно від змісту навчального матеріалу.

На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з урахуванням динаміки навчальних досягнень учнівства.

Якщо дитина прохворіла частину семестру, пропустила, наприклад, одну підсумкову, не має оцінки за якийсь вид мовленнєвої діяльності, то оцінку за семестр виводять на розсуд учителя / вчительки залежно від динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці, важливості пропущеної теми чи теми, за яку учня / ученицю атестовано (тривалість вивчення, складність змісту, ступінь узагальнення матеріалу).

Оцінка за семестр може бути скоригованою. У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. Зокрема, у мовно-літературній освітній галузі характеристика результатів навчання «Усно взаємодіє» буде відповідати ГР 1; «Працює з текстом» – ГР 2; «Письмово взаємодіє» – ГР 3; «Досліджує мовлення» – ГР 4.

Підсумкове оцінювання здійснюють із урахуванням Критеріїв оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (у частині мовно-літературної освітньої галузі), що затверджені наказом МОН від 02.08.2024 № 1093 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvanniarezultativ-navchannia>).

Орієнтири для оцінювання результатів навчання учнів у мовно-літературній освітній галузі
(українська мова, українська/зарубіжна література)

1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях

✚ Аудіювання;

✚ докладний, стислий, вибірковий, творчий переказ почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту);

- ✚ усний твір;

- ✚ діалог;

- ✚ самостійне складання та компоування складного плану, створення конспекту й тез почутого, складання характеристики персонажів літературного твору з доцільним використанням цитат, скорочень, умовних позначень;

- ✚ знаходження потрібної інформації, відомої або нової, в одному чи кількох джерелах;

- ✚ окреслення тематики та проблематики почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту);

- ✚ аналіз стильових, жанрових, естетичних і мовних особливостей почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту).

2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів і використання її для збагачення власного досвіду

- ✚ читання текстів різних стилів;

- ✚ коментування та обґрунтування актуальності порушених проблем в одному чи декількох текстах;

- ✚ знаходження спільного та різного в літературних творах різних культур за тематикою, проблематикою, стилем, мовним оформленням, структурою, часом створення тощо;

- ✚ характеристика поведінки та причин виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментування їхніх вчинків і висловлювань;

- ✚ обґрунтування думки щодо естетичної та мистецької цінності прочитаних текстів;

- ✚ обстоювання власної думки про роль і місце тексту;

- ✚ пропонування варіантів інтерпретації образів, подій і ситуацій у текстах;

- ✚ обговорення з іншими особами своїх читацьких уподобань і звичок із наведенням прикладів і аргументів, презентація прочитаного літературного твору в різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду;

- ✚ передача змісту прочитаного з кількох джерел, узагальнюючи, скорочуючи, доповнюючи словесно інформацію (реферат, тези тощо);

- ✚ створення тексту на основі кількох графічних джерел інформації, аналізуючи, порівнюючи, систематизуючи, узагальнюючи та оцінюючи її

- ✚ творче опрацювання прочитаного тексту;

- ✚ створення власного або колективного медійного продукту на основі прочитаного.

3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови

- ✚ запис власного (твір, есе) або чужого (переказ) мовлення;

- ✚ створення та презентація текстів різних типів, стилів і жанрів на актуальну самостійно визначену тематику;

- ✚ ідентифікація різних видів помилок на рівні змісту, структури та мовного оформлення, виправлення та обґрунтування зроблених виправлень з урахуванням засвоєних мовних норм;

- ✚ усунення недоліків у структурі тексту з урахуванням стилістичних і жанрових особливостей тексту;

4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу

- ✚ підсумкова робота за певними групами результатів з мови/літератури;

- ✚ використання знань про системність мовних явищ для вдосконалення власного мовлення;

- ✚ творче використання мовних/літературних засобів;

- ✚ визначення та характеристика системних міжрівневих взаємозв'язків між мовними одиницями різних рівнів.

Іноземна мова

Під час укладання календарно-тематичного плану вчитель / учителька визначає дату проведення перевірки рівня сформованості певної групи загальних результатів (контроль аудіювання; контроль говоріння; контроль читання; контроль письма). У разі відсутності учня/учениці на уроці оцінку за контроль певної групи загальних результатів ставлять на основі педагогічного спостереження впродовж семестру.

Підсумковий контроль проводимо відповідно до рекомендацій - за групами результатів.

Група результатів 1. Сприйняття усної інформації та письмових текстів іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування (1а, аудіювання, 1б, читання).

Група результатів 2. Взаємодія з іншими особами в усній і письмовій формі та в режимі реального часу через засоби іноземної мови (2 а, усна взаємодія 2 б, письмова взаємодія)

Група результатів 3. Надання інформації, висловлювання думок, почуттів та ставлення іноземною мовою (3 а, говоріння, 3 б, письмо).

ГР.1. (1а, аудіювання, 1б, читання);

ГР. 2. (2 а, усна взаємодія 2 б, письмова взаємодія);

ГР. 3 (3 а, говоріння, 3 б, письмо)

Проводимо підсумкові роботи під час семестру, зазначаємо у змісті групу результатів.

- Сприймає усну інформацію на слух/Аудіювання. Якщо ми проводимо підсумковий контроль з аудіювання, то у журналі обираємо колонку аудіювання, а у змісті записуємо: Підсумкова робота, ГР 1 (1а, аудіювання). Оскільки група результатів 1 включає 2 види: сприйняття усної інформації та письмових текстів (аудіювання і читання), то ми розділимо (1а, аудіювання), (1б, читання);

- Усно взаємодіє та висловлюється/Говоріння. (це можна проводити разом). У журналі обираємо колонку говоріння. У змісті уроку ми записуємо: Підсумкова робота. ГР 2 (2 а, усна взаємодія (говоріння), ГР 3 (3а, говоріння) .

- Сприймає письмові тексти/Читання. У журналі обираємо колонку читання. У змісті уроку ми записуємо: Підсумкова робота. ГР 1 (1б, читання).

- Письмово взаємодіє та висловлюється письмово/Письмо. У журналі обираємо колонку письмо.

- У змісті уроку ми записуємо: Підсумкова робота. ГР 2 (2 б, письмова взаємодія), ГР 3 (3б, письмо).

Підсумкове оцінювання здійснюють із урахуванням Критеріїв оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (у частині мовно-літературної освітньої галузі. Іноземні мови), що затверджені наказом МОН від 02.08.2024 № 1093 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvanniarezultativ-navchannia>).

Математика

Основними видами оцінювання є формувальне, підсумкове та ДПА. Формувальне - це оцінювання «в процесі», яке дає змогу вчителю/вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів/учениць до підсумкового оцінювання (семестрового, річного). Підсумкове (семестрове, річне) оцінювання результатів навчання передбачає зіставлення досягнутого з обов'язковими результатами, визначеними для певного класу згідно з ДСБСО. Семестрове оцінювання передбачає оцінювання груп загальних результатів і загальну оцінку результатів навчання. Річне оцінювання здійснюється на основі оцінок за I та II семестри.

Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр вчитель/вчителька пропонує учням виконати комплексну підсумкову роботу,

завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання математичної освітньої галузі .

№ з/п	Результат навчання	Види робіт для оцінювання
1	Опрацьовує проблемні ситуації та створює математичні моделі	Діагностувальні, к/р, тести
2	Розв'язує математичні задачі	Діагностувальні, к/р, тести
3	Критично оцінює результати розв'язання проблемних ситуацій	Діагностувальні, к/р Портфоліо, реферат

У класному журналі учитель / учителька фіксує результати виконання завдань кожної письмової роботи, кількість яких передбачена посеместрово у власних КТП, за групами загальних результатів у вигляді «сирих балів», конвертованих в оцінку за 12-бальною оцінною шкалою (орієнтовний зразок Додаток 1 «Таблиця конвертації балів» <https://drive.google.com/file/d/1fPASxNxcBOG1ZBXY0q5GF2DTwH5Rh2pW/view>)

За рік/семестр учитель / учителька встановлює оцінки у розрізі груп загальних результатів за 12-бальною оцінною шкалою (орієнтовний зразок Додаток 2 «Таблиці фіксації та конвертації «сирих» балів, отриманих учнями за результатами виконання підсумкових робіт, у 12-бальну оцінну шкалу» <https://drive.google.com/file/d/1NrsW1a8FZQc57nXZDP5CFbUYn1q52imS/view>)

Підсумкове оцінювання здійснюють із урахуванням Критеріїв оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (у частині математичної освітньої галузі), що затверджені наказом МОН від 02.08.2024 № 1093 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvanniarezultativ-navchannia>).

Природнича освітня галузь (біологія, хімія, географія, фізика,
інтегрований курс природничої галузі «Пізнаємо природу»)

Географія та інтегрований курс «Пізнаємо природу»

У шкільній документації (журналі, свідоцтві) фіксуються оцінки з предмета «Географія» та інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» за однаковими групами результатів:

ГР1. Проводить дослідження природи;

ГР2. Здійснює пошук та опрацьовує інформацію;

ГР3. Усвідомлює закономірності природи .

Критерії для оцінювання за групами результатів описані в «Критеріях оцінювання за освітніми галузями» (додаток 2 до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом МОН від 02.08.2024 № 1093). У Державному стандарті базової середньої освіти для природничої освітньої галузі визначено чотири групи результатів, а у свідоцтві досягнень рекомендовано виставляти оцінки за трьома групами результатів, оскільки конкретні результати групи результатів «Розвиток наукового мислення, набуття досвіду розв'язання проблем природничого змісту» враховують при оцінюванні інших груп результатів.

Оцінка першої групи результатів (ГР1) складається із оцінок, отриманих за вміння виявити і сформулювати дослідницьку проблему, спланувати дослідження, виокремити, проаналізувати кроки дослідження, зафіксувати спостереження, виконати навчальні проєкти, змодельовати природне явище або об'єкт, сконструювати приладдя тощо. Виявити ці уміння

учні й учениці можуть під час виконання лабораторних і практичних робіт, практикумів з розв'язування експериментальних (дослідницьких) завдань, вимірювань, дослідів і спостережень, польових робіт, навчальних проєктів, моделювань і конструювань та інших видів робіт, пов'язаних з умінням досліджувати природу.

Для другої групи результатів (ГР2), що стосуються вміння здійснювати пошук й опрацьовувати інформацію, слугують оцінки за пошук, порівняння, зіставлення, узагальнення, оцінювання інформації, представлення інформації в різних формах, перетворення одного виду інформації в інший.

Оцінювання третьої групи результатів (ГР3) з усвідомлення закономірностей природи переважно ґрунтується на умінні учнів і учениць застосовувати науковий апарат природничих наук для пояснення природних і технічних явищ і об'єктів. Виявити ці уміння учні й учениці можуть під час розв'язування задач, відповідей на запитання за змістом вивченого тощо.

Види навчальної діяльності, які можна оцінювати

На розсуд вчителя при проведенні підсумкових робіт можна використати наведені нижче види навчальної діяльності. Педагог вибирає найбільш ефективні для учнів певного класного колективу відповідно до вивченої теми.

Географія, 6-7 класи НУШ

ГР1: практичні роботи, моделювання, дослідження.

ГР2: тести, інформаційні повідомлення чи проєкти (презентування інформації), написання есе, географічні диктанти, створення лепбуку/буклету до вивчених тем, розроблення «пам'ятки» про явища природи (буклет, постер, флаєр),

ГР3: проєктна діяльність, екскурсії (опис об'єктів під час екскурсії), практичні роботи (розв'язування задач).

ПР (підсумкові роботи) можуть бути виконані за ГР2 та ГР3, або тільки за ГР3, якщо багато робіт є виконано за ГР2.

Інтегрований курс ПРО «Пізнаємо природу», 5-6 класи НУШ

ГР1: практичні та лабораторні роботи, спостереження та дослідження явищ у природі, моделювання та конструювання.

ГР2: тести, інформаційні повідомлення чи проєкти (презентування інформації), створення буклету до вивчених тем.

ГР3: проєктна діяльність.

ПР (підсумкові роботи) можуть бути виконані за ГР2 та ГР3.

Підсумкове оцінювання здійснюють із урахуванням Критеріїв оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (у частині природничої освітньої галузі), що затверджені наказом МОН від 02.08.2024 № 1093 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvanniarezultativ-navchannia>).

Хімія, біологія, інтегрований курс СЗО

Оцінювання результатів навчання на уроках хімії у 7 класі проводиться виключно за групами результатів:

Група результатів 1. Проводить дослідження природи.

Ця група результатів включає оцінювання навчальних досліджень (у КТП виділено практичними роботами, лабораторними дослідженнями).

Група результатів 2. Здійснює пошук та опрацьовує інформацію.

Ця група результатів включає оцінювання вміння учня відшукувати та опрацьовувати інформацію, доведення її до однокласників, участь у дискусії. Творчою групою створено банк даних запитань з цієї групи результатів за чотирма темами, що вивчаються у 7 класі, які пропонуються для пошуку відповідей на них учнями. У КТП виокремлено окремі уроки роботи з інформацією. Крім цього, вчитель може цю групу результатів перевіряти із застосуванням інших способів і засобів: індивідуального та групового усного опитування, онлайн-тестів, підсумкової роботи, яка включатиме питання з тем.

Група результатів 3. Усвідомлює закономірності природи.

Ця група результатів включає оцінювання вміння розв'язувати контекстні завдання, проблемні ситуації, формулювання власних суджень. Тут вчитель оцінює проєктну діяльність, підсумкові роботи, самостійні роботи. Розроблено підсумкові роботи, створено банк даних з цієї групи результатів.

Семестрова оцінка виставляється за оцінками груп результатів.

Річна оцінка виставляється на підставі оцінок за I та II семестри.

Протягом року проводиться формувальне оцінювання, яке виконує діагностувальну, коригувальну, мотиваційну, стимулювальну, прогностичну та виховну функції.

Оцінювання результатів навчання на уроках біології у 7 класі проводиться виключно за групами результатів:

Група результатів 1. Проводить дослідження природи.

Ця група результатів включає оцінювання практичних та лабораторних робіт, лабораторних досліджень.

Група результатів 2. Здійснює пошук та опрацьовує інформацію.

Ця група результатів включає оцінювання вміння відшукувати та опрацьовувати інформацію, порівнювати, зіставляти, узагальнювати, доносити її до однокласників, брати участь у дискусії. У КТП виокремлено окремі уроки роботи з інформацією. Крім цього, учитель цю групу результатів перевіряє із застосуванням інших способів і засобів: індивідуального та групового усного опитування, онлайн-тестів, моделювання, підсумкової роботи, яка включатиме питання з тем.

Група результатів 3. Усвідомлює закономірності природи.

Ця група результатів включає оцінювання вміння розв'язувати задачі з біології, застосування знань для розв'язання проблемних ситуацій, формулювання власних суджень. Тут вчитель оцінює проєктну діяльність, підсумкові роботи. У КТП відведено два уроки на проведення підсумкових робіт і уроки захисту проєктів (їх кількість залежатиме від конкретного вчителя, не менше двох на рік).

Оцінка за семестр виставляється за оцінками груп результатів.

Річна оцінка виставляється на підставі оцінок за I та II семестри.

Протягом року проводиться формувальне оцінювання, яке виконує діагностувальну, коригувальну, мотиваційну, стимулювальну, прогностичну та виховну функції.

Підсумкове оцінювання здійснюють із урахуванням Критеріїв оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (у частині природничої освітньої галузі), що затверджені наказом МОН від 02.08.2024 № 1093 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvanniarezultativ-navchannia>).

Оцінювання результатів навчання на уроках інтегрованого курсу соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі у 5-7 класах проводиться виключно за групами результатів:

Група результатів 1. Безпека. Уникання загроз для життя власного та інших осіб, прийняття рішень з користю для власної та громадської безпеки.

Група результатів 2. Здоров'я. Турбота про особисте здоров'я. Аргументований вибір здорового способу життя.

Група результатів 3. Добробут. Підприємливість та етична поведінка для поліпшення добробуту.

Усі групи результатів перевіряються не менше 1 разу на семестр. Можуть включати уроки узагальнення знань з теми (теми прив'язані до груп результатів), підсумкові роботи, ситуативні завдання, тести, заповнення таблиць, створення пам'яток, рекламних плакатів, відеороликів, робота в команді, аргументоване доведення важливості здоров'я, добробуту та безпеки для соціуму.

Семестрова оцінка виставляється за оцінками груп результатів.

Річна оцінка виставляється на підставі оцінок за I та II семестри.

Протягом року проводиться формувальне оцінювання, яке виконує діагностувальну, коригувальну, мотиваційну, стимулювальну, прогностичну та виховну функції.

Підсумкове оцінювання здійснюють із урахуванням Критеріїв оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (у частині соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі), що затверджені наказом МОН від 02.08.2024 № 1093 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvanniarezultativ-navchannia>).

Громадянська та історична освітня галузь

Оцінювання результатів навчання. Зміст, засоби й методи навчання мають бути спрямовані на досягнення, визначені Державним стандартом базової середньої освіти, й обов'язкових результатів навчання, яких учні мають досягнути в процесі навчання.

Основними видами оцінювання є формувальне, підсумкове.

Формувальне оцінювання, або оцінювання в процесі навчання, передбачає використання різних форм (самооцінювання, взаємооцінювання (оцінювання роботи в групах / парах, під час захисту проєктів, оцінювання вчителем / учителькою з використанням карток, піктограм, вікторин, інтелект-карт, шкалювання тощо), що спрямовуються на відстеження особистісного розвитку учня / учениці. Окремі завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційованими.

Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнень учнями обов'язкових результатів навчання певної групи результатів (далі – ГР) освітньої галузі:

Орієнтується в історичному часі та просторі, виявляє взаємозв'язки подій і явищ (ГР1);

Працює з інформацією історичного та суспільствознавчого змісту (ГР2); Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію (ГР3).

Підсумкове оцінювання здійснюється періодично. Кількість підсумкових робіт встановлює вчитель / учителька самостійно. Підсумкові роботи можуть охоплювати один, декілька або всі групи результатів громадянської та історичної освітньої галузі, визначені в Державному стандарті базової середньої освіти. Підсумкове оцінювання здійснюють із урахуванням Критеріїв оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (у частині громадянської та історичної освітньої галузі), що затверджені наказом МОН від 02.08.2024 №1093 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvanniarezultativ-navchannia>).

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр. Семестрова оцінка може бути скоригованою. Оцінку за рік виставляють на підставі семестрових оцінок.

Інформатика

Зміст, засоби і методи навчання з інформатики мають бути спрямовані на досягнення визначених ДСБСО обов'язкових результатів навчання, яких учень / учениця має досягнути в процесі навчання, і які підлягають оцінюванню. Основними видами оцінювання є формувальне та підсумкове. Формувальне оцінювання дає змогу вчителю / вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів / учениць до підсумкового оцінювання (семестрового, річного). Підсумкове оцінювання результатів навчання передбачає зіставлення досягнутого з обов'язковими результатами, визначеними для певного класу згідно з ДСБСО. Семестрове оцінювання передбачає оцінювання груп загальних результатів і загальну оцінку результатів навчання за семестр. Вчитель / учителька може на свій розсуд, беручи до уваги КТП, визначати кількість підсумкових робіт. Алгоритм дій учителя / вчительки й учнів та учениць під час організації навчання: 1) чітко формулювати зрозумілі для учнів / учениць очікувані результати навчання (за групами результатів і за критеріями оцінювання їх); 2) наводити приклади завдань і видів діяльності з аналізом за критеріями оцінювання результатів виконання; 3) оперативно й доступно надавати учням / ученицям зворотний зв'язок щодо досягнення ними очікуваних результатів навчання; 4) вчасно коригувати процес навчання для досягнення його очікуваних результатів.

Підсумкове оцінювання здійснюють із урахуванням Критеріїв оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (у частині інформатичної освітньої галузі), що затверджені наказом МОН від 02.08.2024 № 1093 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvanniarezultativ-navchannia>).

Технології

Відповідно до методичних рекомендацій оцінювання предмета «Технології» може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове). Основними видами оцінювання результатів навчання учнів в освітній галузі «Технології» є формувальне та підсумкове оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здійснюють за допомогою різних методів, вибір яких зумовлений особливостями змісту предмета «Технології», його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів: усного опитування (індивідуальне, групове тощо); спостереження; аналіз портфоліо; письмових завдань (окремі навчальні завдання); практичних завдань/навчальних проєктів; завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань, комп'ютерні продукти тощо); самооцінювання, взаємооцінювання; комплексного оцінювання, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Ураховуючи специфіку предмета «Технології», під час реалізації навчальних проєктів може виставлятися одна підсумкова оцінка, якщо проєкт короткотривалий (4–6 годин) або кілька, якщо для реалізації проєкту відводиться 6-8 і більше годин (в такому випадку вчитель/учителька самостійно визначає кількість підсумкових оцінок). При виставленні підсумкової оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення тем чи реалізації навчальних проєктів.

Семестрове оцінювання здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання технологічної освітньої галузі, з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

Завдання для оцінювання добирають так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнівством обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учнів протягом року.

На підставі оцінок за групами результатів виставляється загальна оцінка за семестр з навчального предмета навчального плану освітньої програми закладу освіти.

Підсумкове оцінювання здійснюють із урахуванням Критеріїв оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (у частині технологічної освітньої галузі), що затверджені наказом МОН від 02.08.2024 № 1093 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodotsiniuvanniarezultativ-navchannia>).

«Мистецтво: музичне мистецтво»
та «Мистецтво: образотворче мистецтво»

Система оцінювання результатів навчання із музичного мистецтва, образотворчого мистецтва, інтегрованого курсу «Мистецтво» ґрунтується на позитивному ставленні до кожного учня. Оцінюванню підлягає не рівень недоліків і прорахунків, а рівень прогресу особистісних досягнень учнів. Виходячи з цього, критерієм перевірки та оцінювання результатів із мистецької освіти є динаміка особистісного розвитку учня та його ставлення до опанування предмета.

Зважаючи на особливості змісту та види навчальної діяльності, передбачені модельними навчальними програмами «Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)», «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» оцінювання навчальних досягнень учнів може здійснюватись із застосуванням таких основних форм і способів:

- практичної, зокрема шляхом виготовлення художніх виробів, виконання мистецьких творів, імпровізації, планування та реалізації проєктів, презентації портфолію;
- цифрової, зокрема шляхом тестування в електронному форматі;
- усної, зокрема шляхом створення та виконання усних творів, індивідуального, групового та фронтального опитування.

З огляду на специфіку оцінювання знань з предмета «Мистецтво» на кожному уроці за всіма групами результатів оцінювання навчальних досягнень учнів вчитель / учителька здійснює за допомогою формульованого оцінювання. Протягом семестру вчитель / учителька в щоденнику спостереження фіксує рівень навченості учнів з умінь аналізувати прослухані твори, правильно вживати музичну термінологію, складати проєкти та презентувати портфолію.

Під час формульованого оцінювання можна застосовувати такі характеристики: «має значні успіхи», «демонструє помітний прогрес», «потребує уваги і допомоги» або позначки В (високий рівень), Д (достатній рівень), С (середній рівень), Н (низький рівень).

Семестрове оцінювання з мистецтва передбачає оцінювання за групами результатів і загальну оцінку результатів навчання. Здійснюють семестрове оцінювання, узявши до уваги різні види навчальної діяльності протягом семестру й динаміку особистих навчальних досягнень учня.

Підсумкове оцінювання здійснюють із урахуванням Критеріїв оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (у частині мистецької освітньої галузі), що затверджені наказом МОН від 02.08.2024 № 1093 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodotsiniuvanniarezultativ-navchannia>).

Фізична культура

Модельна навчальна програма з фізичної культури побудована за модульною системою. Вона містить інваріантний (обов'язковий) та варіативний складники. До інваріантної частини належать модуль «Теоретико-методичні знання та загальна фізична підготовка», тобто підвищення функціональних можливостей організму і забезпечення гармонійного фізичного розвитку, зміст якого реалізовується впродовж кожного уроку. Змістове наповнення варіативного складника освітній заклад добирає самостійно із модулів, запропонованих модельною навчальною програмою. Практично кожен вид фізкультурно-спортивної діяльності (вид спорту) може бути представлений у вигляді варіативного модуля. На вибір учнів / учениць упродовж року для 5–6 класів має бути запропоновано 12–16 варіативних модулів; для 7–9 класів учні / учениці мають опанувати 8–12 варіативних модулів. Для добору варіативних модулів враховують наявність матеріально-технічної бази, регіональні традиції, кадрове забезпечення, гендерність, рівень безпеки та стан здоров'я здобувачів освіти, а також сезонність, коли заняття проходять на відкритих майданчиках чи у спортивних залах. Вибір варіативних модулів учнем / ученицею відбувається кожної чверті / триместру із 3–5 модулів, запропонованих освітнім закладом, після попереднього ознайомлення з їх особливостями. Для викладання протягом чверті / триместру для учнів 5–6 класів визначають 3–4 варіативні модулі; для 7–9 класів визначають 2–3, які набрали найбільшу кількість уподобань учнівства. З метою формування вмінь, необхідних для занять обраними варіативними модулями, на початку чверті / триместру, доцільно проводити цикл із 6–9 ознайомчих уроків з використанням одночасного або позмінного, колового методів. Доцільно на окремих ознайомчих уроках робити акцент (виокремлювати більше часу) на вивченні одного з обраних модулів. При цьому обрані учнями / ученицями варіативні модулі мають бути представлені на кожному уроці.

Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані результати навчання, передбачені навчальною програмою, а також на оцінювання рівня сформованості компетентностей учнівства. Основною ланкою в системі оцінювання результатів навчання з фізичної культури є формувальне оцінювання, яке проводять систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання. Основна його функція – навчальна.

Семестрове оцінювання в 5–7 класах здійснюють за результатами контролю груп загальних результатів державного стандарту базової середньої освіти, відображених у Свідоцтві досягнень відповідно до критеріїв оцінювання за освітніми галузями (додаток 2 до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом МОН від 02.08.2024 № 1093). Оцінку за семестр ставлять за результатами формувального оцінювання та контролю загальних результатів.

Річне оцінювання здійснюють на підставі оцінок за I та II семестри.

У процесі навчання об'єктом оцінювання є діяльність учня / учениці для досягнення цілей навчання. Отже, розроблення освітньої цілі є основою всіх видів оцінювання. Оцінювання може виміряти, на якому рівні досягнута ціль. Це можливо за умови, що ціль є вимірюваною. Важливим є ознайомлення учнівства з критеріями до початку виконання завдання, а також представлення критеріїв у вигляді градації – опису різних рівнів досягнення очікуваного результату. Що конкретніше сформульовані критерії, то зрозумілішою для учнів / учениць є діяльність щодо успішного виконання завдання. Формувальне оцінювання уможливує відстеження вчителем / учителькою процесу просування учня / учениці до освітніх цілей, корегування освітнього процесу на ранніх етапах, а учневі / учениці – усвідомлення більш високої відповідальності за самоосвіту.

Модельною навчальною програмою для 7–9 класів передбачене застосування практик формувального оцінювання з одночасним використанням їх результатів для підсумкового оцінювання з формувальною метою – тобто для надання й отримання зворотного зв'язку щодо успіху та рівня складності завдань, визначення подальших освітніх цілей і коригування навчання з орієнтацією на виявлені потреби учнівства, формування загальної культури оцінювання. Вибір форм, змісту і способів формувального оцінювання в комплексі з підсумковими формами здійснюють педагогічні працівники закладу освіти залежно від дидактичної мети. Формувальне оцінювання в комплексі з підсумковими формами відбувається із застосування таких основних способів: - оцінка динаміки функціонального стану та фізичного розвитку, яку визначають шляхом порівняння результатів формувального і підсумкового тестування та їх аналізу, щодо рівня досягнення поставлених цілей; - оцінка динаміки використання техніки різних фізичних вправ у повсякденній, ігровій і змагальній діяльності; - оцінка виконання освітніх завдань під час проведення уроків фізичної культури та позакласних форм фізичного виховання, участі у позакласних формах фізичного виховання, організаційної діяльності з фізичного виховання в школі, досягнення цілей для реалізації в процесі самостійних занять, створення портфоліо (творчі розробки проєктів, комплексів фізичних вправ, індивідуальної програми занять, загартування, різних форм самоконтролю), у тому числі і з використанням інформаційних технологій, технологічних гаджетів для самоконтролю і самооцінки. З метою визначення вихідних даних для формувального оцінювання динаміки фізичної підготовленості учнівства у вересні – жовтні можна проводити тестування рівня розвитку основних фізичних якостей, а саме: швидкість, витривалість, гнучкість, сила, спритність, координація, швидкісно-силові вправи. Формувальне оцінювання динаміки результатів тестування функціонального стану та фізичного розвитку, на розсуд учителя / вчительки, можна здійснювати декілька разів протягом навчального року. При цьому не можна акцентувати увагу учнівства на необхідності досягнення конкретного результату «на оцінку», передбачати окремі уроки або їх частини для виконання тестів. Тестове завдання має бути включено в структуру уроку, виконуватися без додаткового психологічного тиску і зайвої уваги з боку учасників процесу і зниження моторної щільності через очікування черги на тестування. Отримані результати тестувань рівня фізичних якостей заносять до персональної порівняльної таблиці чи портфоліо учня / учениці і не можуть застосовуватися для ранжування і порівняння учнів / учениць між собою. Безпосередньо формувальне оцінювання освітніх досягнень учнів 5-х – 7-х класів переважно здійснює вчитель / учителька вербально.

Підсумкове оцінювання здійснюють із урахуванням Критеріїв оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (у частині освітньої галузі «Фізична культура»), що затверджені наказом МОН від 02.08.2024 № 1093 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvanniarezultativ-navchannia>).

Директор

ЮРІЙ ГАРБУЗ

Заступник директора

СВІТЛАНА ГУМЕНЮК

Комісія із складання програми

МАРІЯ КОБИК

МАРІЯ ГЕРА

ОЛЕКСАНДРА МРУЦЬ

ОКСАНА ЛЬОДА

КАТЕРИНА ВЕРБЕНЕЦЬ

МАРІЯ РОМАНІК

ІРИНА ПЕТРУЩАК

ДАРІЯ ГУНЬКАЛО

СХВАЛЕНО

**рішенням педагогічної
ради №1 від 30.08.2024**